

Dideli dalykai vyksta ALKOS bibliotekoje

2012 m. birželį ALKOS (Amerikos lietuvių kultūros archyvas) biblioteka prisijungė prie Lietuvos nacionalinės bibliotekos (LNB) bibliografinės sistemos LIBIS (Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema). Prašau apsilankyti internete adresu: www.libis.lt. Pamatysite, jog, kartu su Akmenės rajono, Alytaus J. Kunčino, Alytaus rajono, Birštono ir visomis kitomis Lietuvos viešomis bibliotekomis, ALKOS biblioteka randasi “išplėstinės paieškos” sąraše, ketvirta iš eilės pagal raidyną.

Įdiegus LIBIS, prasidėjo ALKOS knygų katalogavimo ir tvarkymo darbas. Buvo sukurta ALKOS Bibliotekos komanda, kuriai priklauso Ramūnas ir Mirga Girniai, Dalė Lukienė, Vėjūnė Svotelytė, Giedrė Stankūnienė ir Jonas Stundžia. Komanda jau sukatalogavo ir į lentynas pagal lentynų skirstuką sudėjo daugiau, nei 5000 knygų.

Ramūnas Girnius, Mirga Girniuvienė ir Giedrė Stankūnienė tvarko knygas (nuotr. Dalės Lukienės)

Katalogavimo darbas sparčiai žengia pirmyn dalinai todėl, kad komandos nariai daugumoje yra profesionalūs bibliotekininkai. Dalė Lukienė, baigusi University of Maryland su bibliotekininkės mokslų magistru (MLS) laipsniu, 17 metų dirbo National library of Medicine bibliotekoje. Giedrė Stankūnienė, studijavo bibliotekininkystę Queens College of the University of

New York, kur įsigijo Master of Library Science (MLS) laipsnį. Ji dirbo bibliotekininkytės darba įvairiose bibliotekose. Devyneris metus vadovavo Greenwich Educational Research Library Connecticuto valstijoje. Vėjunė Svotelytė ėjo kataloguotojos pareigas Library of Congress bibliotekoje. Jonas Stundžia, studijavęs archyvavimą, dabar yra Lawrence miesto Istorijos komiteto pirmininkas. Jis jau daug metų kaupia archyvinę medžiagą ir rūpinasi, kad būtų išsaugotas Lawrence miesto (kuriame ir prasidėjo ALKA) bei apylinkių lietuvių kultūrinis paveldas.

Katalogavimas atliekamas palygint žaibišku greitumu dalinai ir todėl, kad komanda gali kopijuoti LNB jau sukurtus knygų aprašus. O daugiau nei 95 proc. ALKOS knygų jau aprašytos Lietuvos sistemoje. Taigi, kas tipiškai užtrunka vieną dieną, komandai nereikia net pusvalandžio.

Pagaliau, prie sklandaus darbo prisideda ir tai, kad ALKOS Bibliotekos komanda gavo puikią mokytoją ir susilaukė puikios techninės pagalbos. Šias paslaugas suteikė UAB Sintagma (priklausanti Asseco grupei), kuri sukūrė ir techniškai aptarnauja LIBIS. Sintagmos atsiųsta mokytoja buvo Viktorija Šateikienė, o techninės pagalbos komandai vadovavo Jaroslavas Klimaševskis.

Dalė Lukienė, Viktorija Šateikienė ir Mirga Girniuvienė (nuotr. Ramūno Girniaus)

Kadangi dalis komandos gyvena toli nuo Putnamo, CT (kur randasi ALKA), buvo suorganizuotos katalogavimo stovyklos. Vėjūnė ir Dalė atvažiavo iš Vašingtono apylinkių, o Giedrė atvažiavo iš pietvakarinio Connecticuto. Komandos narės praleido savaitę puikioj ALKOS gamtoj, kur Nekaltai pradėtosios Marijos vienuolynas svetingai jas priėmė. Arčiau gyvenantys komandos nariai (Ramūnas, Mirga ir Jonas) praleidžia ketvirtadienius kataloguojant ir dedant knygas į lentynas.

Kodėl Bibliotekos komanda paaukoja savo brangų laiką ALKOS bibliotekoje? Jie visi jaučia pasitenkinimą, kad atlieka reikšmingą darbą remiant lietuvišką kultūrą išeivijoje. Be to, tas darbas suteikia džiaugsmą. Pvz., Giedrė taip pasisakė: “Labai įdomu ir malonu priklausyti ALKOS Bibliotekos komandai nes manau, kad prisidedu nors bent lašeliu prie labai svarbaus darbo. Taip pat yra puiki proga susipažinti su literatūra, kurios nepažinojau - kuri buvo sukurta Amerikoje Lietuvos pirmos neprilausomybės metu. Tai, Amerikos lietuvių indėlis padedant naujai Lietuvos Respublikai. Taip pat įdomi begalinė literatūra, kuri plaukė iš DP lagerių ir iš užsienio sovietų laikais.”

Prieiti prie šio taško nebuvo lengva. ALKĄ valdo JAV Lietuvių katalikų mokslo akademija (LKMA). Jau daug metų LKMA vadovybė ieško tinkamos bibliotekos sistemos. Buvo išbandyta JAV Library of Congress sistema, bet ji buvo labai sudėtinga – vienai knygai sukataloguoti reikėjo pusės dienos ar daugiau. Buvo išbandyta ir paprastesnė sistema, bet ši, kaip ir Library of Congress sistema, neleido naudoti lietuviško šrifto. Net ir su paprastesne sistema uoliai dirbdamas bibliotekininkas tegalėjo vos 10 knygų per dieną sukataloguoti.

2000 m. pirmame dešimtmetyje Lietuvoje atsirado LIBIS bibliotekos sistema. Ją sukūrė LNB struktūrinis padalinys LIBIS centras ir Informatikos firma Sintagma. Sintagma taip pat sukūrė Mokyklų bibliotekų sistemą (MOBIS), labai panašią į LIBIS. MOBIS sistemą įsigijo Balzeko muziejus.

LKMA vadovybei kilo mintis įsigyti LIBIS. Anot LKMA sekretorės Dalės, “LIBIS buvo pats palankiausias variantas dėl svarbių priežasčių būtent, dėl lietuviško raidyno naudojimo ir dėl to, kad jau visos lietuviškos knygos ten sukataloguotos ir aprašus galima tiesiog nukopijuoti,- jų nereikia iš naujo kurti, sutaupant daug laiko”. 2010 m. gale Dalė, kuri yra ne tik LKMA sekretorė, bet ir JAV LB Krašto valdybos Archyvų komiteto pirmininkė, gavo LNB direktoriaus Renaldo Gudausko sutikimą, kad JAV bibliotekos, archyvai ir muziejai “...archyvuojantys ir tvarkantys lietuvių išeivijos dokumentus naudotųsi vieninga šių dokumentų traktavimo, tvarkymo, standartizavimo metodologija, jau sukurtais programiniais produktais bei šį turinį saugančiomis informacinėmis sistemomis, pavyzdžiui, LIBIS ir VEPS.”

2012 kovą, LKMA pirmininkė Mirga Girniuvienė, tarpininkaujant Vilniaus universiteto muziejaus direktoriui Ramūnui Kondratui, susitiko su Sintagmos generaliniu direktorium Albertu Šermoku. Jie susitarė dėl kainos bei reikiamų paslaugų apimtys. Pasitarę apie ALKOS poreikius bei padėtį, jie sutiko, jog geriausia būtų, jei ALKA naudotųsi ne tik LIBIS programine įranga, bet ir LNB duomenų baze, tuo būdu tapdama LNB sisteminiu padaliniu. Šermokui gavus LNB sutikimą, kad ALKA gali savo knygų aprašus taupyti LNB duomenų bazėje, jau nebeliko jokių

kliūčių projektui judėti į priekį. Todėl LIBIS lankytojas ras ir ALKOS biblioteką LNB bibliotekų sąrašė.

ALKOS biblioteka laukia naujų Komandos narių (nuotr. Dalės Lukienės)

ALKOS bibliotekoje yra daugiau, nei 30,000 knygų. Todėl Bibliotekos komanda ieško naujų narių, kurie galėtų, susipažinę su LIBIS sistema, padėti tvarkyti ALKOS knygas. Prašau kreiptis į Mirga Girniuvienę (mgirnius@hotmail.com) arba Dalę Lukienę (dalelukas@verizon.net). Jei norite daugiau sužinoti apie LKMA ir ALKĄ, kviečiame apsilankyti www.lkma.org.

**Mirga Girniuvienė
LKMA ir ALKA pirmininkė**